

Konzervatív Teakör - Faludy / Villon

2010 március 25. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

A 20. századi magyar irodalom kincsesbánya. Hát itt van ez a Faludy. Akivel az 1960 után születettek leginkább nyekerg?-hangú-öregember-fázisában találkoztak, hazatér? _disszidensként_, akit körbelengenek mindenféle, maga nomeg barátai által is terjesztett legendák.

mottó: „füzfapoéták, fűzfarajongók, jönnek a szarból”

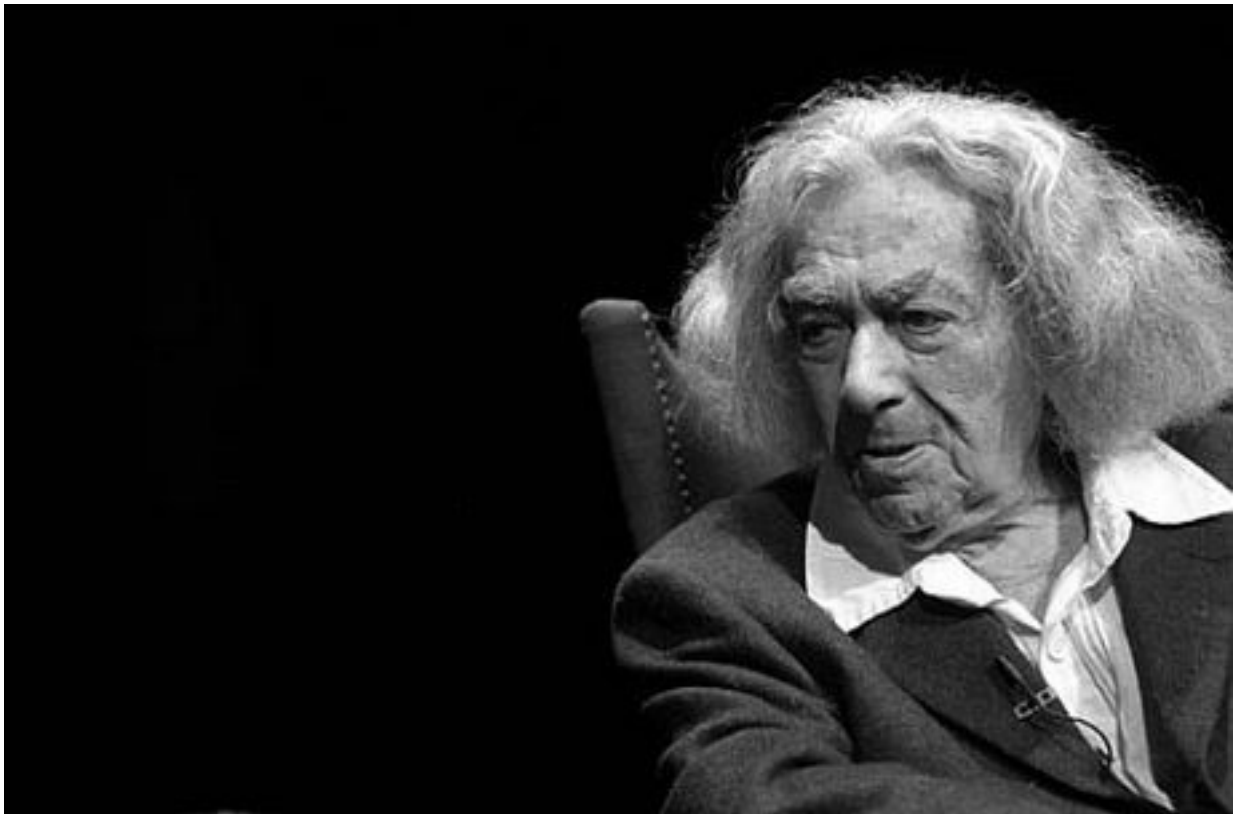
Aki annyiszor elmondta már, hogy milyen volt, amikor Attila így, Attila úgy.*

Aztán valahogy Faludy megszentült. Igazi morális auktoritássá vált valahogy. Sikermarketing. Majdnem-dísz-öröklakás. Dísztemetés. Díszemberekkel. Sírjak vagy nevessek, köpjek vagy hányjak?

Tegye fel a kezét, aki olvasott saját verseskötetet Faludytól. Na ugye.

Most azok, akik tudják, hogy ? költ?. No lám. Köszönöm.

Nemrég láttam egy könyvesboltban leárazva Faludyt. Korai Faludy volt, katolikus szenténekek vagy imák vagy micsodák fordítása, reprint a 30-as évekből. Annyira kóser céltermék volt, hogy benne volt a korabeli Nihil obstat. Nesze neked *Sík Sándor, Babits*.

Mindenesetre a Faludyt besugarazó *gloár* és *populárité* jócskán a Villon-„fordításaiából” háramlott rá. Amit (költ?-vagyok-és-rockzenész) Hobó zenésített meg. Ezek a fordítások, a megfelel? (és talán valóban igaz) legendákkal, a 90-es évek elején jelentek meg újra Magyarországon. Vékonyka zöld füzetke, címlapon fehér betűk, valami fametszett Villonnal. *Hobó-rajongó* gimnazistalányok kedvence.

Aztán a 20. századi magyar szerzőkben turkálva az ember meglátja, hogy annakidején mit gondoltak erről a szövegről. Hobó nélkül, blues nélkül az olvasók. A kompetensebbek is.

„Nyihihihhi” -- foglalhatnánk össze egyetlen szóban a dolgot. De inkább idézem Radnóti Miklóst (akit egyre szimpatikusabb fiúnak látok, nyominger korai versei ellenére). Szóval Radnóti S. ezt mondja (*Napló, 1941 júl. 11*):

Villont Tóth Árpád fordított el?szőr ugyan, de az irodalmi közönség számára mégis Szabó Lőrinc fedezte föl s a nagyközönség számára általában (ó borzalom!) bizony, bizony Faludy György. Kényes és bizonytalan kérdés ez, hogy ki fedez fel egy költőt...

Az „ó borzalom”, a „bizony, bizony” nem irónia. Érdeemes megfigyelni a finom különbséget: „irodalmi közönség”

és „nagyközönség”. Aztán itt van egy memoár is, Vas Istvántól (Miért vijjog, 51). Negyvenes évek eleje, legalább 3 zsidótörvény érvényben. A sajátosan érintett szerző, Vas István felugrik egyik munkatársnéjéhez. Vas István amúgy költő, Radnóti barátja. A fiatal munkatársné érzelmes lélek. És versolvasó. Pedig nem is bölcsész. És mit olvas Reviczky* mellett? Amit az igényesebb gimis lányok reprintben a rendszerváltós években.

A kis asztalkán egy fűzött könyv hevert, a tetején az állt: Villon -- arról tudakolta a véleményemet. A cím tehetséges és penetráns „átköltések” cégére volt -- Vilma is, nővére is el volt ragadtatva tőlük. Addig azzal áltattam magam, hogy hatóerejük csak a Lipótvárost és kapcsolt részeit érinti -- de, úgy látszik, az ilyesfajta termékek előt leomlanak a társadalmi és faji választófalak is. Habozva, óvatosan nyilatkoztam: átvalltam volna mást mondani, mint amit gondolok, de nem akartam őket megbántani azzal, hogy csepülöm, ami annyira tetszik nekik. Szerencsére hamarosan kellemesebb témára tértünk át.

Azért Vas egy rendes és gáláns úriember, hogy nem akarja megbántani a hölgyeket. Első olvasásra (is) meglepő, hogy mennyire cinikusan és szintén viszonyul a Kötethez. „Ilyesfajta termék.” Belegondolva tényleg vicces. A nagypolgár szereplőiraja: eljártssza a középkori, áhítatos, majdnem-proli-de-mégis-afféle-értelmiségi pózt (37-es a kötet, a versek 34-től). Fordításként elsütve. Közben meg ott van kortársnak egy valóban-proli, valóban-értelmiségi, valóban-éhez? József Attila, egy egyre javuló Radnóti, egy befutott Kosztolányi, Babits, vagy a náciizáló Szabó Lőrinc. Ami külön pikánssá teszi a mai világban ezeket a 81-es sorokat, az az „irodalomszociológiai” rálátás, ahogyan a Faludy-féle irodalom akkori és eredeti befogadói körét (célközönségét, muhaha) leírja. Bizony, bizony. Ma azt mondanám, Élet és Irodalom alsó széle-közepe. A szocialista korszak egyik elnyomó volt, hogy nyomtatásban büntetlenül rá lehetett mutatni a szerencsésen elmúlt, konszolidáló-ellenforradalmár-elyomó korszak ilyen részleteire. Mint az akkori irodalom és irodalmi közvélemény működésére, mondjuk az Adyától már akkor, rutinból leantiszemitázott „népiesek” megjelenéséig. Aztán jött a rendszerváltás, aztán jöttek az antiszemitaizálók, meg az antiszemiták, meg az antiszemitának nevezettek ... aztán most mi van? Hát ez: „Ez olyan klíma: itt folyton beborul, / ez rendben van, de szégyen, szégyen, szégyen, / hogy mindenki kussol”. Illetve bizonyos dolgokról nem beszél. Mert nem is lehet mindenről mindenhol beszélni.

Olvassanak Vas Istvánt. Megéri.

---

* nem bölcsészeknek: Attila = József Attila, magyar-proletár-bölcsész-neurotikus költő.

** nem bölcsészeknek: Reviczky = R. Gyula (1855-1889), költő a magyar századvég vákuumában. Szimpatikus lúzer, aki lúzerságát Schopenhauerrel üti fel: Jászai Mari pasija átmenetileg, aztán kiköhögi a tüdejét és ebbe belehal 34 évesen. Versei itt, utóhatásuk a Nyugatban, tessék olvasni.

Tevvton

<http://konzervativok.blogspot.com/> Konzervatív Teakör - A Flag Polgári Műhely partnere

DR. DRÁBIK JÁNOS
100 ÉVVEL TRIANON UTÁN
DVD A trianoni gyaláizról tabumentesen

„Egy film amelyet minden
magyarnak látnia kell”

Ajánló